

Remissvar till promemoria Vattenmiljö och vattenkraft

Dnr M2017/01639/R

Miljö- och energidepartementet

103 33 Stockholm

Sammanfattning

Mörrumsåns vattenråd avslår promemorian i sin helhet fram tills att en fullständig konsekvensutredning för alla samhällsdelar som blir berörda av lagförslaget har tagits fram.

Avsaknad av konsekvensbeskrivning och sammanvägning av olika intressen

Förslagen enligt promemorian är mycket svåra att utvärdera för en icke jurist, varför vi föreslår att tydliga konsekvensbeskrivningar görs för de olika former av vattenverksamhet som berörs av förslagen i promemorian. Som vi uppfattar förslagen i promemorian så prioriterar de fria fiskvägar och återskapande av vattenvägar så som de ursprungligen var utformade. Mörrumsåns vattenråd ställer sig positiva till skapandet av fria vattenvägar för fisk och för fiskens vandringsmöjligheter. Det förefaller dock som att allt som i någon form har påverkan på vatten i sjöar, dammar och vattendrag avses att bli föremål för ny miljöprövning oavsett tidigare tillstånd eller urminnes hävd såsom invallningsföretag, sjösänkingsföretag, utdikning av skogs- och våtmark samt liknande verksamheter. Kännetecknande för småskalig vattenkraft är dessutom att den framförallt finns i landskap med små höjdskillnader och är utbyggd under flera hundra år. Det flacka landskapet medför att också låga dammvallar påverkar stora ytor uppströms. Varje fördämning har skapat inte bara en kvarndamm utan också en sjö. Det sjösystem som skapats är nu en del av samhällets infrastruktur och kulturmiljö. Dagens sjösystem är i högsta grad *Kraftigt modifierade vattendrag* och har nu en biologisk mångfald och en ekologisk status som utplånas om fördämningarna rivs ut. Varje dammvall behövs för att systemet skall fungera. Utrivning orsakar störning av ekosystemen och infrastrukturen uppströms och nedströms. Vattennivåer lämnas utom kontroll och kommer, även vid normala nederbördsmängder, att variera mellan översvämning och torra åbottnar.

Vi saknar en helhetssyn där hänsyn tas till alla de skilda krav och intressen som finns på våra vatten och vattendrag ges möjlighet att vägas in.

Ekonomiska konsekvenser

Många av de vattenverksamheter som kommer att beröras om förslagen enligt promemorian genomförs har inte sådan ekonomisk bärkraft att de kan bära kostnaderna för de utredningar och åtgärder som myndigheterna kan förelägga verksamheten. Vi föreslår därför att miljöprövning för sådana verksamheter ska ske enligt en enkel mall och finansieras av en branschgemensam finansieringsfond utformad till fördel för småskalig vattenkraft.

c/o Ida Lidholt
Växjö kommun
Planeringskontoret
Box 1222
351 12 Växjö

Tillstånd

Lagförslaget erkänner inte tidigare myndighetsgenerationers tillstånd. Nutida fördämningar är uppbyggda av många generationer vattenverksamhetsutövare och godkända av många myndighetsgenerationer. Urminneshävd, privilegiebrev, häradsdomar och vattendomar skall också i fortsättningen gälla som tillstånd för småskalig vattenkraft och dammar. Omprövning av tillstånd kan göras, efter genomförd konsekvensbeskrivning, i de fall vattenverksamheten är till uppenbar skada för samhället.

Stoppregeln

Mörrumsåns vattenråd anser att de föreslagna ändringarna av Miljöbalken i form av skärpning av miljökvalitetsnormerna och föreslagna förstärkta stoppregeln i 5 kap 3 § miljöbalken innebär en överimplementering av ramdirektivet för vatten. Som ett minimum bör rimlighetsavvägning enligt nuvarande 3 stycket i 3 § 5 kap miljöbalken kunna bibehållas. Stoppregeln riskerar att medföra att samhällsutvecklingen och samhällsbyggandet hindras när inte en strategisk helhetssyn tas på vattenverksamheten utan miljökvalitetsnormen suveränt går ut över alla andra samhällsmål.

I övrigt instämmer Mörrumsåns vattenråd med Växjö kommuns yttrande i frågan.

Mörrumsåns vattenråd

Nils Posse

Ordförande